

KURUL KARARI

Nükleer Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No: 2025-14/1

Karar Tarihi: 6/3/2025

95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden;

95 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ve 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 28/10/2023 tarihli ve 32353 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine ve 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dayanılarak hazırlanan "Radyasyon Tesislerinde ve Radyasyon Uygulamalarında Görevlendirilen Radyasyondan Korunma Sorumlularının Niteliklerine ve Görevlendirilmelerine İlişkin Usul ve Esaslar"ın onaylanmasına karar verilmiştir.

Ek: Radyasyon Tesislerinde ve Radyasyon Uygulamalarında Görevlendirilen Radyasyondan Korunma Sorumlularının Niteliklerine ve Görevlendirilmelerine İlişkin Usul ve Esaslar

RADYASYON TESİSLERİNDE VE RADYASYON UYGULAMALARINDA GÖREVLENDİRİLEN RADYASYONDAN KORUNMA SORUMLULARININ NİTELİKLERİNE VE GÖREVLENDİRİLMELERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, radyasyon tesislerinde ve radyasyon uygulamalarında görevlendirilen radyasyondan korunma sorumlularının niteliklerine ve görevlendirilme esaslarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, radyasyon tesislerini ve radyasyon uygulamalarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ve 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 28/10/2023 tarihli ve 32353 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine ve 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Başarı sertifikası: İlgili eğitim kodu kapsamında radyasyondan korunmaya yönelik düzenlenen sınav sonucunda başarılı olan adaya Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından verilen sertifikayı,

b) Eğitim kodu: Eğitim programı kapsamında faaliyet türüne göre Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen kodu,

c) Eğitim programı: İyonlaştırıcı radyasyona ilişkin faaliyetlere özgü olarak Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından belirlenen; eğitimin içeriğini, süresini, yöntemini, eğitim kodunu ve modüllerini içeren programı,

ç) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,

d) Radyasyon tesisi: Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, kullanılması, bulundurulması veya bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesisi,

e) Radyasyon uygulamaları: Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, kullanılması, bulundurulması, bakımı ve onarımı ile radyoaktif kaynakların ihracatı, ithalatı ve taşınması faaliyetlerini,

f) Radyasyondan korunma sorumlusu: Radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre Kurum tarafından belirlenmiş nitelikleri taşıyan, yetkilendirilen kişi veya yetkilendirilmek üzere başvuran kişi tarafından yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen görevlendirilen ve yetkilendirilen kişiye verilen yetki kapsamında Kurum tarafından uygun bulunan gerçek kişiyi,

g) Yetkilendirilen kişi: Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi için Kurum tarafından kendisine lisans veya izin verilen gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) Yetkilendirme: Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi için yapılan başvurunun yeterli ve uygun bulunması sonucunda gerçek veya tüzel kişilere Kurum tarafından lisans veya izin verilmesi işlemini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler, Değerlendirme Süreci ve Eğitim Kodları

Genel ilkeler

MADDE 5- (1) Radyasyon tesislerini işletmek veya radyasyon uygulamalarını yürütmek için yetkilendirilmek üzere başvuran kişi veya yetkilendirilen kişi tarafından bu Usul ve Esaslarda radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre belirlenmiş nitelikleri taşıyan; radyasyon tesisleri için en az iki, radyasyon uygulamaları için en az bir kişi istihdam edilir ve radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilir.

(2) Radyasyondan korunma sorumluları, radyasyon tesislerinin işletilmesi veya radyasyon uygulamalarının yürütülmesi kapsamında radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyete ilişkin; plan, program ve talimatları hazırlamak, müdahaleleri yapmak ve yetkilendirmeye yönelik diğer işlemleri yürütmekle yükümlüdür.

(3) Radyasyondan korunma sorumlularının, görevlendirildikleri radyasyon tesisine veya radyasyon uygulamasına ilişkin radyasyondan korunma, radyasyon güvenliği, radyoaktif atık yönetimi, radyoaktif maddelerin taşınması, radyasyon acil durumlarının yönetimi, radyasyon tesislerinin veya radyoaktif kaynakların emniyeti ve kullanılan radyasyon kaynakları hakkında yetkin olması ve yetkinliğinin sürdürülmesi zorunludur.

(4) Bu Usul ve Esaslarda belirtilmeyen radyasyon tesislerinde ve radyasyon uygulamalarında görevlendirilecek radyasyondan korunma sorumlularının nitelikleri ve görevlendirilme esasları Kurum tarafından dereceli yaklaşım göz önünde bulundurularak belirlenir.

(5) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen ön lisans, lisans ve lisansüstü mezuniyeti şartları, üniversitelerden ya da bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından sağlanır.

(6) Radyasyondan korunmaya yönelik eğitim programlarına, sınavlara ve sertifikasyona ilişkin hususlarda ilgili mevzuatta yer alan hükümler uygulanır.

(7) Radyasyondan korunma sorumlularının görev ve sorumluluklarına ilişkin hususlarda ilgili mevzuatta yer alan hükümler uygulanır.

Radyasyondan korunma sorumlusunun değerlendirilmesi

MADDE 6- (1) Radyasyon tesislerine ve radyasyon uygulamalarına yönelik yetkilendirme başvurularında radyasyondan korunma sorumlusu olarak bildirilen kişilere ilişkin sunulan bilgi ve belgelerin Kurum tarafından uygun bulunması durumunda, söz konusu kişiler yetkilendirilen kişinin yetkisi kapsamında görevlendirilmiş sayılır.

(2) İlgili yetkilendirme başvurularında radyasyondan korunma sorumlusu olarak bildirilen kişilere ilişkin sunulan bilgi ve belgelerin Kurum tarafından uygun bulunmaması durumunda, Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin 12 nci maddesinde yer alan hükümler uyarınca eksiklikler yetkilendirilmek üzere başvuran kişiye bildirilir ve söz konusu eksikliklerin tamamlanması süreci yürütülür.

(3) Radyasyondan korunma sorumlusu olarak görev yapan kişilerin değişmesi durumunda yetkilendirilen kişi tarafından Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin 21 inci maddesinde yer alan hükümler uyarınca Kuruma başvuruda bulunulur.

Eğitim kodları

MADDE 7- (1) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen radyasyondan korunma sorumlularının nitelikleri uyarınca, 19/2/2025 tarihli ve 32818 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyasyondan Korunma Eğitimlerine İlişkin Yönetmeliğe göre düzenlenen eğitim programı kapsamında radyasyon tesisinin veya radyasyon uygulamasının türüne göre Kurum tarafından belirlenen eğitim kodları EK-1’de belirtilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Radyasyon Tesislerinde Görevlendirilecek Radyasyondan Korunma Sorumlusunun Nitelikleri

Işınlama tesisleri

MADDE 8- (1) Gama ışınlama tesislerinde ve elektron demeti/X-ışını ışınlama tesislerinde aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- Radyasyon güvenliği ve radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak.
- Radyasyon tesisinin güvenli işletilmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Hızlandırıcı tesisleri

MADDE 9- (1) Radyoizotop üretim amaçlı hızlandırıcı tesislerinde; fizik, kimya, fizik mühendisliği, kimya mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan ve radyasyon tesisinin güvenli işletilmesine ilişkin işbaşı eğitimi alan kişiler, aşağıdaki şartlardan birini taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- Nükleer tıp fiziği alanında lisansüstü mezunu olmak.
 - Radyasyon güvenliği ve radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak ve EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.
- (2) Eğitim/araştırma amaçlı hızlandırıcı tesislerinde aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:
- Fizik, kimya, fizik mühendisliği, kimya mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
 - Radyasyon güvenliği ve radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak.
 - Radyasyon tesisinin güvenli işletilmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
 - EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Radyoaktif kaynak hazırlama tesisleri

MADDE 10- (1) Radyoaktif kaynak hazırlama tesislerinde; fizik, kimya, fizik mühendisliği, kimya mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan ve radyasyon tesisinin güvenli işletilmesine ilişkin işbaşı eğitimi alan kişiler, aşağıdaki şartlardan birini taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- Nükleer tıp fiziği alanında lisansüstü mezunu olmak.
- Radyasyon güvenliği ve radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak ve EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Proton tedavi tesisleri

MADDE 11- (1) Proton tedavi tesislerinde; fizik, fizik mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan ve radyasyon tesisinin güvenli işletilmesine ilişkin işbaşı eğitimi alan kişiler, aşağıdaki şartlardan birini taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- Radyoterapi fiziği alanında lisansüstü mezunu olmak.
- Fen bilimleri, mühendislik, sağlık bilimleri veya nükleer bilimler bölümlerinin birinden radyoterapi fiziği alanı dışında lisansüstü mezunu olmak, radyasyon güvenliği ve radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak ve EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesisler

MADDE 12- (1) Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesislerde aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon güvenliği ve radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak.
- c) Radyasyon tesisinin güvenli işletilmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- ç) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Birinci Grup Radyasyon Uygulamalarında Görevlendirilecek Radyasyondan Korunma Sorumlusunun Nitelikleri

Nükleer tıp uygulamaları

MADDE 13- (1) Nükleer tıp uygulamalarında nükleer tıp uzmanları radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

(2) Nükleer tıp uygulamalarında; fizik, fizik mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler, aşağıdaki şartlardan birini taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) Nükleer tıp fiziği alanında lisansüstü mezunu olmak.
- b) Nükleer tıp uygulamalarına ilişkin faaliyetlerde ve radyasyon güvenliği ile radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak ve EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Radyoterapi uygulamaları

MADDE 14- (1) Radyoterapi uygulamalarında; fizik, fizik mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler, aşağıdaki şartlardan birini taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) Radyoterapi fiziği alanında lisansüstü mezunu olmak.
- b) Fen bilimleri, mühendislik, sağlık bilimleri veya nükleer bilimler bölümlerinin birinden radyoterapi fiziği alanı dışında lisansüstü mezunu olmak, radyoterapi uygulamalarına ilişkin faaliyetlerde ve radyasyon güvenliği ile radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak ve EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi uygulamaları

MADDE 15- (1) Zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi uygulamalarında aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik ya da teknik eğitim bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Endüstriyel radyografi uygulamalarına ilişkin faaliyetlerde ve radyasyon güvenliği ile radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak.
- c) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakım ve onarımı veya radyoaktif kaynak değişimi yapmak amacıyla kurulan alanlarda yürütülen uygulamalar

MADDE 16- (1) Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakım ve onarımı veya radyoaktif kaynak değişimi yapmak amacıyla kurulan alanlarda yürütülen uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- c) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İkinci Grup Radyasyon Uygulamalarında Görevlendirilecek Radyasyondan Korunma Sorumlusunun Nitelikleri

Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 1

MADDE 17- (1) Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 1'de aşağıdaki şartlardan birini taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) Sağlık fizikçisi olmak.
- b) Radyoloji uzmanı olmak.
- c) Radyoloji, tıbbi görüntüleme teknikleri, nükleer tıp teknikleri veya radyoterapi bölümlerinin birinden ön lisans mezunu olmak.

(2) Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 1'de; radyoloji uzmanları dışındaki hekimler ya da fizik, fizik mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler, EK-1'de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Endüstriyel radyografi uygulamaları

MADDE 18- (1) Endüstriyel radyografi uygulamalarında aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik ya da teknik eğitim bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Endüstriyel radyografi uygulamalarına ilişkin faaliyetlerde ve radyasyon güvenliği ile radyasyondan korunma konularında en az bir yıl çalışmış olmak.
- c) EK-1'de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Kuyu tipi (sondaj) ölçüm sistemleri ve mobil/taşınabilir nükleer ölçüm cihazları ile yapılan uygulamalar

MADDE 19- (1) Kuyu tipi (sondaj) ölçüm sistemleri ve mobil/taşınabilir nükleer ölçüm cihazları ile yapılan uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- c) EK-1'de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

Proses kontrol ve ölçüm amaçlı sabit cihazlar ile yapılan uygulamalar

MADDE 20- (1) Proses kontrol ve ölçüm amaçlı radyoaktif kaynak içeren sabit cihazlar ile yapılan uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- c) EK-1'de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

(2) Proses kontrol ve ölçüm amaçlı X-ışını üreten sabit cihazlar ile yapılan uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.

Yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalar

MADDE 21- (1) Yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya ışınlama cihazları ile ölçüm, analiz, test, kontrol, muayene, kalibrasyon gibi çalışmaların yapıldığı uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- c) EK-1'de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

(2) Yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalar kapsamında kan ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalarda; fizik, fizik mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler veya hekimler aşağıdaki şartları taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- b) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

(3) Radyoterapi uygulamalarında radyasyondan korunma sorumlusunun niteliklerini taşıyan kişiler kan ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalarda radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Araç/konteyner tarama cihazları ile yapılan uygulamalar

MADDE 22- (1) Araç/konteyner tarama cihazları ile yapılan uygulamalarda; subaylar ve astsubaylar, gümrük muhafaza memurları ya da ilgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler, aşağıdaki şartları taşıması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.
- b) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

ALTINCI BÖLÜM

Üçüncü Grup Radyasyon Uygulamalarında Görevlendirilecek Radyasyondan Korunma Sorumlusunun Nitelikleri

Elektron demeti kaynak makineleri ile yapılan uygulamalar

MADDE 23- (1) Elektron demeti kaynak makineleri ile yapılan uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynaklar, radyoaktif kaynak içeren cihazlar ve X-ışını analiz cihazları ile yapılan uygulamalar

MADDE 24- (1) 4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynaklar ve X-ışını analiz cihazları ile yapılan uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.

(2) 4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynak içeren cihazlar ile yapılan uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

- a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.
- b) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

(3) Proses kontrol ve ölçüm amaçlı sabit cihazlar ya da yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalarda radyasyondan korunma sorumlusunun niteliklerini taşıyan kişiler 4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynaklar, radyoaktif kaynak içeren cihazlar ve X-ışını analiz cihazları ile yapılan uygulamalarda radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Radyoimmün test uygulamaları

MADDE 25- (1) Radyoimmün test uygulamalarında Sağlık Bakanlığından radyoimmün test yöntemi kullanılarak çalışmalar yapılabileceğine dair izne sahip hekimler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

(2) Nükleer tıp uygulamalarında radyasyondan korunma sorumlusunun niteliklerini taşıyan kişiler radyoimmün test uygulamalarında radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 2

MADDE 26- (1) Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 2’de aşağıdaki şartlardan birini taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

a) Sağlık fizikçisi olmak.

b) Radyoloji uzmanı olmak.

c) Radyoloji, tıbbi görüntüleme teknikleri, nükleer tıp teknikleri veya radyoterapi bölümlerinin birinden ön lisans mezunu olmak.

(2) Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 2’de; radyoloji uzmanları dışındaki hekimler ya da fizik, fizik mühendisliği veya nükleer enerji mühendisliği bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler, EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Veterinerlik radyoloji uygulamaları

MADDE 27- (1) Veterinerlik radyoloji uygulamalarında veteriner hekimler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Diş radyoloji uygulamaları

MADDE 28- (1) Diş radyoloji uygulamalarında aşağıdaki şartlardan birini taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

a) Diş hekimi olmak.

b) Radyoloji uzmanı olmak.

c) Radyoloji veya tıbbi görüntüleme teknikleri bölümlerinin birinden ön lisans mezunu olmak.

Paket/bagaj kontrol cihazları ile yapılan uygulamalar

MADDE 29- (1) Paket/bagaj kontrol cihazları ile yapılan uygulamalarda; subaylar ve astsubaylar, gümrük muhafaza memurları ya da lisans mezunu olan kişiler, radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi alması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Kaçak/patlayıcı madde tespit dedektörleri ile yapılan uygulamalar

MADDE 30- (1) Kaçak/patlayıcı madde tespit dedektörleri ile yapılan uygulamalarda; subaylar ve astsubaylar, gümrük muhafaza memurları ya da ilgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olan kişiler, radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi alması hâlinde radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

Endüstriyel kabinli radyoskopi uygulamaları

MADDE 31- (1) Endüstriyel kabinli radyoskopi uygulamalarında aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.

b) Radyasyon uygulamasının güvenli yürütülmesine ilişkin işbaşı eğitimi almış olmak.

Radyoaktif kaynakların ithalatı, ihracatı ve taşınması amacıyla yürütülen uygulamalar

MADDE 32- (1) Radyoaktif kaynakların ithalatı, ihracatı ve taşınması amacıyla yürütülen uygulamalarda aşağıdaki şartları taşıyan kişiler radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir:

a) İlgili fen bilimleri veya mühendislik bölümlerinin birinden lisans mezunu olmak.

b) EK-1’de belirtilen ilgili eğitim kodunu kapsayan başarı sertifikasına sahip olmak.

YEDİNCİ BÖLÜM

Görevlendirilme Esasları

Radyasyondan korunma sorumlusunun görevlendirilme esasları

MADDE 33- (1) Bir tüzel kişiye bağlı faaliyet adresindeki radyasyon tesisi türüne ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, sadece bu tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresindeki aynı radyasyon tesisi türü için görev yapabilir. Ancak aynı tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresinde olmak şartıyla;

a) Radyoizotop üretim amaçlı hızlandırıcı tesisine ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, radyoaktif kaynak hazırlama tesisi için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

b) Gama ışınlama tesisine ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, elektron demeti/X-ışını ışınlama tesisi için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

(2) Bir tüzel kişiye bağlı faaliyet adresindeki birinci grup radyasyon uygulaması türüne ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, sadece bu tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresindeki aynı birinci grup radyasyon uygulaması türü için görev yapabilir. Ancak aynı tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresinde olmak şartıyla;

a) Nükleer tıp uygulamalarına ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, radyoimmün test uygulamaları için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

b) Radyoterapi uygulamalarına ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, kan ışınlama cihazlarıyla yapılan uygulamalar için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

c) Zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi uygulamalarına ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, endüstriyel radyografi uygulamaları için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

(3) Bir tüzel kişiye bağlı faaliyet adresindeki ikinci grup radyasyon uygulaması türüne ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, sadece bu tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresindeki aynı ikinci grup radyasyon uygulaması türü için görev yapabilir. Ancak aynı tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresinde olmak şartıyla; proses kontrol ve ölçüm amaçlı sabit cihazlar ya da yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya ışınlama cihazları ile yapılan uygulamalara ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, 4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynaklar, radyoaktif kaynak içeren cihazlar ve X-ışını analiz cihazları ile yapılan uygulamalar için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilebilir.

(4) Bir gerçek veya tüzel kişiye bağlı faaliyet adresindeki üçüncü grup radyasyon uygulaması türüne ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, sadece bu gerçek veya tüzel kişiye bağlı aynı faaliyet adresindeki aynı üçüncü grup radyasyon uygulaması türü için görev yapabilir. Aynı gerçek ve tüzel kişiye bağlı aynı ildeki faaliyet adreslerinde olmak şartıyla; paket/bagaj kontrol cihazları ile yapılan uygulamalara ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, farklı faaliyet adreslerindeki paket/bagaj kontrol cihazları ile yapılan uygulamalar için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görev yapabilir.

(5) Aynı gerçek veya tüzel kişiye bağlı aynı ildeki faaliyet adreslerinde olmak şartıyla; ikinci ve üçüncü grup radyasyon uygulamalarından tıbbi radyoloji uygulamalarına ve dış radyoloji uygulamalarına ilişkin radyasyondan korunma sorumlusu olarak görevlendirilen kişiler, tüm faaliyet adreslerindeki tıbbi radyoloji uygulamaları ve dış radyoloji uygulamaları için de radyasyondan korunma sorumlusu olarak görev yapabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim ve yaptırım

MADDE 34- (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki hususlar Kurumun denetimine tabidir. Denetime ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

(2) İlgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi hâlinde idari yaptırım uygulanır. İdari yaptırımlara ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkilendirilen kişiler, bu Usul ve Esaslar kapsamında getirilen yükümlülükleri bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde yerine getirir.

(2) Radyasyondan korunmaya ilişkin düzenlenmiş başarı belgeleri; belgelerde süre belirtilenler için süreleri sona erene kadar, süre belirtilmeyenler için Radyasyondan Korunma Eğitimlerine İlişkin Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle başarı sertifikası olarak kabul edilir.

(3) Bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce karara bağlanmamış olan mevcut yetkilendirme başvuruları kapsamında radyasyondan korunma sorumlusunun değerlendirilmesine ilişkin süreçler, başvuru tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre yürütülür.

Yürürlük

MADDE 35- (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36- (1) Bu Usul ve Esaslar hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

RADYASYON TESİSLERİNE VE RADYASYON UYGULAMALARINA İLİŞKİN EĞİTİM KODLARI

Eğitim Kodu	Faaliyet Türü ¹
RT	İşınlama tesisleri Hızlandırıcı tesisleri Radyoaktif kaynak hazırlama tesisleri Proton tedavi tesisleri Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakımı ve onarımının yapılması amacıyla özel olarak tasarlanmış tesisler
NTU	Nükleer tıp uygulamaları
RTU	Radyoterapi uygulamaları
TRU	Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 1 Tıbbi radyoloji uygulamaları-Tip 2
EU.01	Zırhlanmış alanda yapılan endüstriyel radyografi uygulamaları Endüstriyel radyografi uygulamaları
EU.02	Radyasyon kaynaklarının üretilmesi, bakım ve onarımı veya radyoaktif kaynak değişimi yapmak amacıyla kurulan alanlarda yürütülen uygulamalar
EU.03	Kuyu tipi (sondaç) ölçüm sistemleri ile yapılan uygulamalar Mobil/taşınabilir nükleer ölçüm cihazları ile yapılan uygulamalar
EU.04	Proses kontrol ve ölçüm amaçlı sabit cihazlar ile yapılan uygulamalar Yüksek aktiviteli kapalı kaynaklar veya işınlama cihazları ile yapılan uygulamalar Elektron demeti kaynak makineleri ile yapılan uygulamalar
EU.05	4 üncü ve 5 inci sınıf radyoaktif kaynak içeren cihazlar ile yapılan uygulamalar
GU	Araç/konteyner tarama cihazları ile yapılan uygulamalar
RMT	Radyoaktif kaynakların ithalatı, ihracatı ve taşınması amacıyla yürütülen uygulamalar

¹ Radyasyon tesisleri ve radyasyon uygulamalarına ilişkin faaliyet türleri Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin EK-1'inde yer alan sınıflandırma kapsamında belirlenmiştir.